Nro. 16

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

z Wilna VS. 25 Lutego 1800 w Sobotę

Z Petersburga V. S. 14. Lutego.

Woyſka Dońſkiego Generał Lieutenant Iłowayſkoy 1 otrzymał rangę Generała Kawaleryi. Szef regimentu muszkietyerow Generał Maior Piewcow zoſtał Generał Lieutenantem. JEGO IMPERATORSKA MOSC przychylaiąc ſię do powtórzoney proźby Generała Prokurora Bekleszowa, pragnącego bydź uwolnionym od obowiązkow dla niezdrowia, uwolnił onego od ſłużby. Baltyckiey flotty okrętowey Porucznik Krinicin za porządne przyprowadzenie partyi rekrutow z Gubernii Koſtromſkiey, zoſtał Kapitanem Porucznikiem.

Względ maiąc na odebrane świadectwa od Królewica Xiążęcia d' York, i Generała Infanteryi Graffa Worońcowa, omęſtwie i karności zachowaney podczas bitwy z nieprzyiacielem, przez regimenta: Zawaliszina, Siedmorackiego, Ferzena; bataliony: Puzyrewſkiego, Eriksona, Mitiuszina; JEGO IMPERATORSKA MOSC przywraca onym bębny odięte ordynansem do armii wydanym 24 Pazdziernika. Nadto regimentowi grenadyerow Zawaliszina daią ſię nowe znamiona, na których wyrażone będą dzieła, iakiemi zaſłużył na tę diſtynkcyą: gdyż pomieniony regiment ſtracił iedynie ſwoię chorągiew przeto, że Podchorąży Szczegłowitow widząc niepodobieńſtwo ocalenia oney, za roſkazem Chorążego Bagogewnta oderwawszy znamie od drzewca, obwinoł około ſiebie, i z wyżey rzeczonym officyerem poległ.

Garnizonowego regimentu Meszczerſkiego 1. Podpółkownik Rusanowicz otrzymał rangę Półkownika. Regimentu muszkietyerow Doktorowa Maior von Gool zoſtał Podpółkownikiem. Kommendantami naznaczeni: batalionu artilleryi Brimmera Półkownik Popkow 1; regimentu garnizonowego Janisza Maior Markow. Uwolnieni od ſłużby: batalionu artilleryi Brimmera Półkownik Potapow; regimentu garnizonowego Janisza Maior Szewandin. Szóſtego Departamentu Senatu Ober Prokuror Babarikin uwalnia ſię od obowiązkow z rangą Taynego Konsiliarza i pensyą gaży zupełney. Generał Prowiantmeister Obolianinow będzie Generał Prokurorem, zoſtawiony przy dawnieyszym urzędzie.

Za Naywyższym roſkazem Generał Prokuror donoſi, miaſta Radomyśla od ſkarbowych włościan Plenipotentowi Krzyżanowſkiemu, proszącemu o przywrócenie dawnieyszych gruntow pomienionym włościanom zabranych przez Generała Lieutenanta Złotnickiego; że proźba ich pokazała ſię niesprawiedliwą, dla tego że grunt potrzebny na wygon miaſtu Radomyślowi wyznaczony, i rozgraniczenie iuż uczynione zoſtało za ukazem Rządzącego Senatu, porządkiem w prawie przepisanym.

z Wiednia 19 Lutego z Gazety Hamburgſkiey.

Biega pogłoſka, iż Arcy Xiążę Karol dla ſłabości zdrowia, która codzieńnie ſię pomnaża, złożywszy kommendę armii Cesarſkiey w Szwabii i nad Renem, uda ſię na mieszkanie do Pragi, iako Naywyższy rządca i Kommendant w Króleſtwie Czeſkim; mieysce zaś iego w obozach zaſtąpić ma Generał Baron Kray, teraz bawiący w naszey ſtolicy. Angielſki Poseł Wickham przybył tu iedynie dla ukończenia negocyacyi rozpoczętych z wielo Xiążętami Rzeſkiemi, którzy woyſka ſwoie na żołd W. Britańnii wzięte, oddać powinni pod kommendę Generałom Auſtryackim. Hrabia de Lehrbach ſprawować będzie w obozie Szwabſkim obowiązek generalnego Kommiſſarza.

Armia Włoſka ma bydź ieszcze pomnożoną do 160 tyſięcy; rozmaite regimenta z Czech i Morawii ciągną do Mediolanu; w tym mieście iako też Novi, Wenecyi, i kilku innych Jakobini ſpisek układali na zburzenie domowey ſpokoyności wspólziomkow ſwoich; roſtropność i przezorność rządowa złemu zapobiegła.

Od granic Tureckich piszą, że Bośniacy niechcą pełnić roſkazu wysokiey Porty względem zaciągu woyſkowego. Trzeci firman nie więcey ſkutkował iak dwa dawnieysze; obywatele zaſtaniaią ſię przywileiami przodkom nadanemi, które ich obowiązały iedynie do obrony własnego kraiu. Basza Trawnicki zwołał urzędnikow znacznieyszych, i donioſł o wszyſtkim Dywanowi, czekaiąc nowych roſkazow.

z Paryża 12 Lutego z Gazety Frankfortſkiey.

O czynnościach zgromadzenia prawodawczego głuche milczenie; tribunat i druga izba zatrudniaią ſię urządzeniem kraiu wewnętrznym, co iak wiadomo, konſtitucya im zoſtawiła; proiekt tribunału kaſſacyinego nie przyięty. Francya będzie podzielona na Departamenta i Powiaty; w każdym z nich ieden tylko naznacza ſię rządca, pod imieniem Prefekta lub Kommiſſarza przez Konsulow obranego. Poznaią albowiem dziś ludzie oświeceni że konſtitucya r. 1791 nie dla inney przyczyny upadła, iak tylko iż adminiſtracyą kraiu poruczono licznym zgromadzeniom, od gminu wybranym municipalnościom, w których, iak doświadczenie naylepiey pokazało, ani iedność umyſłow, ani też potrzebny częſtokroć ſekret nie mógł bydź zachowany.

Do Paryża zebrało ſię teraz bardzo wielu takich ludzi, którzy dawniey ſtolicy widzieć nie chcieli; ſtaraią ſię wcześnie wszyscy o urzędy, iakie w Departamentach i powiatach mocą nowego prawa maią bydź uſtanowione. General Murat wybrał z rozmaitych regimentow ludzi gwardyą Konsulowſką ſkładać maiących, i Konsulowi Buonaparte prezentował: ieſt to korpus bardzo piękny i dobrze ćwiczony. Powiadaią u nas niektórzy, że przybycie z Ameryki do W. Britannii trzech ſynow zmarłego Xiążęcia d' Orleans, nie było bez taiemnicy: wie dzieli o niey dobrze naſi Prawodawcy, Miniſtrowie dawnieyſi, którzy ſię niespodziewali, ażeby General Buonaparte mógł kiedykolwiek oglądać Europę.

Siedmiu dowodzcow Szuanſkich w bitwie zchwytanych, do naszey ſtolicy zprowadzono; wszyscy wyrokiem ſądu woyſkowego śmierć mężnie ponieśli. Zaden nie chciał mieć oczu zawiązanych; inni trzey będą iutro rozſtrzelani. Spodziewamy ſię wkrótce uyrzeć koniec widokow podobnych; iuż albowiem wszyſtkie Departamenta zbuntowane, wszyscy wodzowie Szuanow, lud cały broń złożyli, iako ſię pokaże z położonych niżey rapportow. Dnia wczorayszego w Kościele rolniczym zdarte wieńce, wywrócone półposąża, Voltaira, Rouſseau, i Guilhelma Tell; ſprawcę wzięto do aresztu.

Goniec od Generała en chef Brune przysłany donioſł o kapitulacyi z Szefem Georges podpisaney; na dowod rzetelności, we 24 godzinach wydał broń i działa, do rozwiązania półkow ſwoich przyſtąpił. Angielſka eſkadra z kilku okrętow i fregat złożona to widząc odpłynęła; za niemi poszedł inny ſtatek, z którego wielu emigrantow na ląd wyſiadło; wszyscy krótko zabawiwszy puścili ſię na głębinę. Pierwszy Konsul wydał roſkazy do wyspy S. Domingo, ażeby nakoniec ſpokoyność przywrócono osadom naszym. Pokazało ſię albowiem, że przez ambicyą iedynie i zawiść Generałowie Murzyńscy Touſſaint i Rigaud woynę domową do dziśdnia przeciągali.

Rząd oddalił od ſprawowania zyſkowney powinności Kommiſſarza morſkiego Villers, który śmiał podać do wiadomości powszechney rapport o wyprawie przygotowaney w Toulonie, do Malty lub Egiptu, nie pewna, pod kommendą Admirała Perrée. Buonaparte uſtanowił pięciu Prefektow morſkich do rządzenia głównieyszemi portami Rzpltey: Breſt, Toulon, Rochefort, L'Orient, Dunquerque; wszyscy będą wybrani z offiCyerow którzy ſię dyſtyngwowali naylepiey; obowiązkiem ich ieſt: doglądać budowy nowych, zachowania zbudowanych okrętow, napełniać arsenały ammunicyą, poſtrzegać karności między ludem morſkim, uzbraiać i na morze wysyłać eſkadry.

Gdy General Lasne Miniſtrowi woiennemu Berthier prezentował chorągwie Turkom odięte w Abukir, Kaplica domu Inwalidow, dziś kościoł Marsowy niezmiernym ludu rozmaitego tłumem była napełniona. Bawiły naybardziey ciekawe patrzących oko trzy buńczuki, Seraſkiera kommenderuiącego en chef armią znamiona. Berthier ſtał przy posągu Marsa; tu miał mowę Lasne do niego; tu Miniſter woienny głośno wychwalał cnoty, męſtwo, i zasługę zmarłego Washingtona; tamże na uczczenie pamiątki nieśmiertelnego męża miał mowę pochwalną Fontanes, przez Direktorow na deportacyą ſkazany, przez Konsula Buonaparte uznany niewinnym, naukom i oyczyznie przywrócony. Po zakończonym obrządku Berthier florą żałobną przewiązywał chorągwie i ſztandary.

Miniſter wnętrzny Lucian Buonaparte pisał do Konsulow: Roſkazuiecie, iego ſą słowa, ażebym dzień naznaczył, w którym obchodzona ma bydź uroczyście pamiątka przyięcia nowey konſtitucyi. Zdaiemi się do tego wielce potrzebna iedność i zgoda wszyſtkich Francuzow. Póki więc iſkierka woyny Vendeyſkiey tleie, póki będzie przelewana krew naszych współziomkow, uroczyſtość nawet obchodzona z naywiększą okazałością, zawsze iednak będzie niezupełną i niedoſtateczną. Czekaymyż przeto zupełnego uspokoienia Departamentow zachodnich; co gdy naſtąpi, wychwalać i wielbić zaczniemy konſtitucyą, która maiąc uszczęśliwiać późne pokolenia, dziſieyszemu pokoy daie domowy.

Rapporta z Nice i Genui przysłane donoszą, iż 25 Stycznia rozſtrzelano iednego z wielu naczelnikow ſpiſku odkrytego w Liguryi. Przybycie do kraiu Generała en chef Maſseny ożywiło nadzieie żołnierza i mieſzkańcow. Każdy przypomina, że pod kommendą iego armia w Szwaycarſkich gorach zawarta, nie doznała przecie niedoſtatku, iakim Włoſka zniszczała, trzymaiąc nayżyźnieysze i nayobſitsze krainy. Naypierwszym iego ſtaraniem będzie napełnienie żywnością magazynow; ſtatki z portow Prowantſkich wysłane przywożą zboże do portow Liguryiſkich, korzyſtaiąc z ciemności nocnych, mgły, i wiatrow. Angielſka eſkadra przy naywiększey pilności zapobiedz temu niemoże.

Niedawno powiedział Buonaparte, że rewolucya koniec wzięła, to przynaymniey pewna, iż wielkie odmiany ſtały ſię w Paryżu. Bernier i Poseł Turecki na obiedzie u Konsula; tragedyą Adriana grano na teatrze, Frideryka 2 grać pozwolono; garnizon ſtołeczny od 30 do 2 tyſięcy zmnieyszony; wywołani z kraiu obywatele przywróceni familiom i oyczyznie; zbliżone zawarcie fatalnego Emigrantow regeſtru; Carnot wezwany do publiczney posługi w miarę ſwoich talentow; Barthelemy niedawno mieszkaniec Cayenny, dziś Senator; żałoba Washingtona, pochwały głośno dawane mężowi, ktorego Direktoryat mienił nieprzyiacielem Francuzkim; do tego gdyby ieszcze pierwszy Konsul przydał pokoy, odmiana byłaby zupełna i ſzczęśliwsza.

W miaſtach Draguignan, Graſse, Freius odprawiono publicznie obrządek ſpalenia chorągwi, pod ktoremi tyſiące żołnierza ze Włoch uciekały; wszyſtkich zbiegow oddano do innych połbrigad; naczelnikow do ſądu. General en chef Maſsena w tym zdarzeniu chciał bydź nieubłaganym, wiedząc że karność duszą ieſt każdego woyſka. Tenże doniosł iż General Arnaud zabrał w Seſtri wiele zboża dla nieprzyiacioł przygotowanego. Biſkup S. Papoul, Maille z Oleron powrócił do naszey ſtolicy. Brune pozwalaiąc Duchowieńſtwu pełnić obowiązki ſtanu ſwoiego w Departamentach zachodnich, kazał podpisać naſtępuiące oświadczenie; My Kapłani Katolicy przyrzekamy używać wszelkich środkow na utrzymanie pokoiu wnętrznego, nakłaniaiąc lud do zgody i iedności, ażeby odtąd uzbraiać ſię niechciał przeciwko rządowi i prawom RPtey.

General Gouvion, ktoremu Brune po wygraney batalii pod Bergen 19 Września dał na boiowiſku rangę Generała diwizyi, dawniey był kommendantem regimentu artilleryi la Fere; pod nim Buonaparte zakończywszy zwykłe nauki w ſzkole rycerſkiey, naprzód ſłużył; dziś pierwszy Konsul pisał do kommendanta niegdy ſwoiego, zapraszaiąc, ażeby przyioł rangę Namieſtnika iego. W Rouen odprawiła ſię uroczyście inſtallacya nowego Biſkupa; tłum ludu był nadzwyczaynie wielki; kościoł katedralny ogarnąć nie mogł przytomnych. Nowy Biſkup miał piękną mowę, w ktorey oświadcza, że iedynym ſtaraniem iego będzie ziednoczyć i do zgody przeprowadzić ludzi, ktorych ſposob myślenia w materyach religii od lat 10 poróżnił.

General Guidal pisał do Miniſtra woiennego z Departamentow Zachodnich. Donoszę, powiada iż odebrałem gońca od Naywyższego dowodzcy Szuanow Frotté. Proſi abym ſię zachował odpornie, unikaiąc krokow zaczepnych, ponieważ on wysłał do Angers z propozycyami pokoy maiącemi przynieść kraiowi. Moim zdaniem zawieſić można kroki nieprzyiacielſkie; próżne dziś byłoby nawet iedney kropli krwi obywatelſkiey przelanie, gdy woyna domowa idzie do końca.

Liſt pisany przez Szefa Frotté do Generała Guidal zawiera naſtępuiące myśli. Piszę do Generała Hedouville donosząc że poddaię ſię prawom RPtey, co iuż przedemną uczynili wszyscy Szuanow dowodzcy dla przywrócenia Francyi pokoiu domowego. Ponieważ nic w życiu milſzego nie miałem nad uszczęśliwienie i pomyślność Oyczyzny, potrafię dla iey dobra poświęcić osobiſte zyſki. Jak tylko przyidzie odpowiedź na moią odezwę Generała Hedouville, wraz lud broń ſkładać zacznie we wszyſtkich razem Powiatach; proszę więc ażeby od dziś dnia był koniec nieprzyiaznym krokom. Rozkazałem Officyerom moim ażeby ſię zachowali odpornie, maiąc nadzieię, że i Wodzowie Republikantscy równą powolność okazać zechcą dla przybliżenia ugody pożądaney.

O przyięciu nowey konſtytucyi czytamy w pismach naszych naſtępuiącą uwagę. Francya licząc ludność kraiow zawoiowanych zawiera duſz 30 millionow; gdyby tylko czwarta osoba prawo miała bydź na zgromadzeniach narodowych, znalazłoby ſię obywatelow czynnych 7 millionow 500 tyſięcy; przyieły konſtitucyą 3 milliony; 4 milliony 500 tyſięcy milczenie zachowały. Lecz z drugiey ſtrony, rząd nigdy nie ogłoſił, iak wiele głosow było za przyięciem konſtytucyi r. 1791; w r. 1793 za konſtytucyą drugą oświadczyły ſię 2 milliony obywatelow; w r. nakoniec 1793 proporcya głosow przyimuiących Konſtitucyą do odrzucaiących była iak 22 do iednego.

W czaſie oſtatniego Mantuańſkiey twierdzy oblężenia, uformowała ſię w mieście Franmaſsonow loża, do ktorey wchodzili wszyscy Generałowie, wielu Officyerow, oprócz Kommendanta Foiſsac Latour z całym Sztabem. Wſzyscy Mantuę bronić chcieli; żaden kapitulacyi nie podpisał; Berthon Szef artilleryi, Pages kommendant ſtatkow zbroynych; Leclerc woienny kommiſsarz. Chapuis Kapitan pontonnierow dniem przed

poddaniem twierdzy przeciol na 50 łokci grobię Fradeila, co wszelki do murow przyſtęp zagradzało. Tegoż czasu pomienieni Officyerowie taiemną radę złożyli, widząc co naſtąpi, ieśliby nie lepiey było zbuntować garnizon przeciw Generałowi Latour; lecz karność woyſkowa górę wzięła; twierdzę poddano nieprzyiacielowi.

z Conſtantinopola 11 Stycznia z Gazety Hamburſkiey.

Zważaiąc ſtan dziſieyszy Państwa Ottomańſkiego wyznać trzeba, że niebespieczeńſtwo ieſt wielkie; zadawnione przesądy, ſłabość Diwanu, nie czynią nadziei, za pobieżenia złemu w prędkim czaſie. Europeyſkie Prowincye ſą w nayWiększym zamieszaniu, Z iedney ſtrony Paſſwan Oglou broń bierze nie chcąc podlegać roſkazom Miniſtrow Porty, lecz bydź iedynie hołdownikiem Wielkiego Sultana. Z drugiey ſtrony Aly Baſza Janiny zaymuie dzierżawy Weneckie Francuzom wydarte, Larta, Vonizza, &c kilkakrotne Diwanu zalecenie względem uſtąpienia z nich odrzucił, gotuiąc ſię dać odpor ieśliby zbroyną ſiłą wyprzeć go uſiłowano. naoſtatek liczne kupy łotrow i zbóycow od Niſſy, przez Philippol, Sophią rozciągnione do Adrianopola rabuią bezkarnie wſie i miaſta, zabieraią karawany kupieckie, niſzczą iarmarki; rząd zaś nawet zdaie ſię nie myślić o srzodkach potrzebnych na poſkromienie tego łupieſtwa.

Od Europeyſkich nie są szczęśliwſze Prowincye Azyatyckie. Nieſkonczona liczba familii rolniczych, bogatſi kupcy, doznaiąc wielorakich ubiſkow kray opuſzczaią, Wielki Wezyr na czele armii liczney zdaie ſię zapominać o napadnieniu Egiptu, zatrudniony w Siryi mniey potrzebnemi ſporami z Ghezzarem; który nie pamięta w iakim był niebespieczeńſtwie, gdy Akrę oblegał nieprzyiaciel. Dwóch Porta pośrzednikow wyſſała na przywrócenie iedności między wodzami; Muſellef Zade umarł; Seid Aly wice Admirał po nieſzczęśliwym attakowaniu Damiette, część eſkadry zaprowadził do Algeru. Wezyr tym czasem i Serasſkier Siryiſki nieczyńnie ſtoią, nic nie myśląc o zniszczeniu wſpólnych nieprzyiacioł.

Jednak Miniſterium Ottomańſkie czyni co może. W całym Państwie zbieraią lud woienny na dopełnienie armii; przygotowania do nowey wyprawy wielkie ſą na morzu i lądzie. SidneySmith z głowney kwatery W. Wezyra pod konwoiem kawaleryi Tureckiy udał ſię do Jeruzalem, gdzie od Muzułmanow i Chrześcian przyimowany był z nayWiększą okazałością

z Hagi 11 Lutego z Gazety Hamburgſkiey.

Trwoga do którey przyczyną było mniemane ukazanie ſię eſkadry Angielſkiey nie daleko brzegow Hollenderſkich, pokazała, że General Augereau chce mieć nayWyższą kommendę nad Francuzami razem i woyſkiem Batawſkim; z drugiey ſtrony rzecz ieſt pewna iż Direktorowie nań na to nie pozwolą; pozwolić iednak, muſzą, gdy zaydzie rozkaz Konsula Buonaparte. W woyſku Francuzkim na żołdzie naszym ſłużą: General en chef Augereau; Szef sztabu Roſtollant; Generałowie diwizyi: Desjardins, Barbot, Morlot; Generałowie Brigady: Oſten, Pactol, Treilhard, Clement, Furier, Durutte i 8 Generałow Adjutantow. Niezgoda między Generałami Augereau i Daendels to sprawiła, że wyspa Goreé przy uściu Mozy przez czas nieiaki żadney załogi niemiała; Francuzkie woyſka z niey wyciągnely; nie oſtrzegłszy Batawow; lecz z tego zdarzenia korzyſtać nie mógł nieprzyiaciel,

D. 15 Lutego. Rząd Francuzki nowe negocyacye rozpoczoł względem portu Fleſsingue; ſłychać że ma bydź Batawom przywrócony bez podziału, my za to pewną summę zapłacić muſiemy. Przed kilko dniami widzieć ſię dały raz ieszcze niedaleko brzegow eſkadry nieprzyiacielſkie; Direktoryat wzmocnił garnizony miaſt Brille i Helvoetsluys. Regimentom Niemieckim, Saxe Gotha i Waldeck do Helder poſpieſzać kazano. Murrai Posel Amerykańſkich Stanow do Paryża iutro wyiedzie. Lękaiąc ſię nowego wtargnienia Anglikow rząd zalecił woyſku kraiowemu bydź w zupełney gotowości na ſkinienie: ładunki rozdano żołnierzom; co ponieważ ſię ſtało w nocy bardzo późno, ztąd uroſło podeyrzenie i kłótnia.

Człowiek ieden oſtrzegł taiemnie Generała Augereau, iż Batawowie zamyślaią wyrznąć Francuzow. Nie mieszkaiąc garnizon cały pod bronią ſtanoł; wyżſi Officyerowie zgromadzili ſię do głowney kwatery. Noc spokoynie zeszła. Nazaiutrz porozumieli ſię Batawowie i Francuzi. Zgromadzenie Prawodawcze poſtanowiło iednę odtąd na kray cały mennicę utrzymywać w Amſterdamie.

z Pragi 7 Lutego z Gazety Hamburgſkiey.

Z Wiednia wiadomość odbieramy. że propozycye do ugody podane przez Konſula Buonaparte bez odpowiedzi zoſtaną; armia zaś Generała Melas roſkaz odebrała iak nayrychley wkraczać do Genui,

Nro 16.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna VS. 25 Lutego 1800 w Sobotę.

z Genui 21 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

General Arnaud kommendant wschodniey Liguryi, odzyskał z rąk nieprzyiacielskich stanowisko Torriglia. Podobno Francuzi uprzedzaiąc pośpiech wodzow Austryackich; sami we Włoszech zaczepnie dokazywać zaczną. Już przybyło kilka pół brigad ktore pod Massenąw Szwaycarach walczyły. Zaraźliwe choroby okazuią się w kraiu naszym; szpitale nawet miasta stołecznego są iuż napełnione.

D. 22 Stycznia. Zaraźliwe choroby we Włoszech zagęszczone nie mniey Austryakom iak Francuzom szkodzą, dla tego General Melas od Alexandryi kordon wyciągnąć rozkazał, zasłaniaiąc Lombardyą. W Finale i Savona wiele ludu umiera; w naszey stolicy dotąd spokoyni iesteśmy. Naydoskonalsi lekarze powiadaią, że same gorączki zgniłe próżną boiaźń sprawiły, D. 18. Kommissya prawodawcza pozwoliła do kraiu powracać wszystkim obywatelom, ktorzy od Maia w r. 1797 za granicę ustąpili, naydaley za 3 miesiące; po ktorych upływieniu maiątek emigrantow na konfiskatę poydzie. Armia Francuzka znaczne posiłki odbiera z Szwaycarow. Podobno Massena zamyśla naprzod uderzyć na Generałow Ott i Klenau.

z Turinu 27 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Część woysk Francuzkich po dobyciu Coni do Nice odprowadzona, dziś iuż powraca do Liguryi; kilka tysięcy żołnierza morzem przyprowadzono do Alassio. Za myśla nieprzyiaciel w części wschodniey kraiu Genueńskiego armią zgromadzić, i tam naprzod rozpocząć woienne kroki. Massena kazał osadzić i okopami zamknąć wąwozy do Piemontu prowadzące w S. Spirito, Borghetto, Ceriale. Generałowie Mi-ollis i Victor w Nice mieszkaią. Niedawno ieszcze odebrał nieprzyiaciel 6 tysięczny posiłek; dezercya u niego nie ustała zupełnie; toż samo rozumieć trzeba o chorobach. Z Tortony donoszą, iż w Garnizonie Genueńskim rozruch powstał; lecz gdy obywatele własnym groszem żołd opłacili, spokoyność powrociła. Lądem Ligurowie ze Włoch żadney żywności mieć nie mogą; tak wielka iest pilność Austryakow.

z Liworny 30 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Admirałowie Keith i Nelson port nasz opuścili, zmierzaiąc ieden do Anglii, drugi na obięcie kommendy po nim naywyższey. Austryackie woysko maiące attakować część wschodnią Liguryiskiego kraiu pomnaża się codziennie. General Ott iest w Luce, Klenau w Sarzana. Fenzel w Liwornie, Zoller i Nobili w Pisa.

z Mediolanu 1 Lutego z Gazety Frankfortskiey

Odebraliśmy niewątpliwą wiadomość, że diwizya woysk Austryackich niedawno zastąpiła Airolo, ktore iako też Urseren opuścił nieprzyiaciel. Od dni kilku żadnego iuż Francuza niewidziano na gorze S. Gotarda. W Rawennie Kommissarz Cesarski Hrabia Pellegrini wydał urządzenie obszerne dla Prowincyi Rzymskich orężem Cesarza Jmci zaiętych.

z Zurich 4 Lutego z Gazety Frankfortskiey.

Reinhard Poseł Francuzki d. 6 w Berne iest spodziewany. Tym czasem rząd nasz list odebrał od Konsula Buonaparte. Donosi Szwaycarom, że wraz po ustanowieniu Konstitucyi nowey starał się pokoy przywrocić Europie; a chociaż skutek nie odpowiedział żądaniu i nadzieiom iego, ostrzega narody z Francyą zprzymierzone, co iuż czynił, i co ieszcze uczynić zamyśla na dopięcie celu swoiego; przekonany iest albowiem pierwszy Konsul, ze narod Szwaycarski nie odstąpi zawartego związku, pokoy zaś podpisze bez trudności, iak tylko

uwidzi niepodległość i spokoyność zabespieczoną dla siebie.

z Donaueschingen 5 Lutego z Gazety Frankfortskiey.

Cała armia Cesarska dziś stoi na leżach zimowych. Jazda powiększey części za Dunay ustąpiła; piechotę nad Renem i w okloicach rozłożono. Batalion grenadyerow Arcy Xiążęcia Karola odebrał niedawno nowe chorągwie; oddaiąc one Officyer podział do żołnierzy: Chociaż nowy rząd mawieią Francuzi, wiele nam czynić i pracować trzeba na zabespieczenie pokoiu Europie, niepodległości Państwu Niemieckiemu. Zaięcie kraiow niektórych, przez co potęga nieprzyiacioł znacznie się powiększyła; terrorizm pod chorągwie zgromadzaiący niezliczone tysiące zalękniónego ludu; hasło nieznaney wolności którym tylekroć Francużow zwodzono; wszystkie te śrzodki wielką potęgę nieprzyiaciołom dawały. Waleczność nasza rycerze proiekta spokoyności narodow szkodliwe w niwecz obrócić potrafi.

z Rzymu 24 Stycznia z Gazety Hamburgskiey.

Według listow z Malty, woyska z przymierzone na oblężenie twierdzy Valetta przeznaczone, ieszcze nie przybyły; nie ma dotąd na wyspie innego żołnierza oprócz dwóch Angielskich rgimentow pod kommendą Generała Graham; te przy pomocy mieszkańcow, nieprzyiaciela ściskaią. W naszey zaś stolicy sądzą teraz kriminalnie Ex Konsulow: Mattheis i Zaccaleoni, z 35 stronnikami rządu bywszego, którzy w kraiu Rzymskim nowe rozruchy wszczynać zamyślali. Don Naselli przywraca nam spokoyność i porządek; namnożonych w czasie domowego zamieszania złodziejow, rozboynikow, banditow, fałszerzow monety, wielu na śmierć, nierównie więcey na dożywotnie galery skazał.

z Munnich 2 Lutego z Gazety Hamburgskiey.

Wickham Poseł Angielski z Auszpurga do Wiednia iadący, dni kilka zabawił w naszey stolicy, i kilku gabinetowym konferencyom był obecny. Austryackie woyska ciągną do obozow Arcy Xiążącia Karola przez Bawaryą. Armia Włoska pomnożona ma bydź regimentami rezerwy w Węgrzech stoiącemi, które przez Croacyą, Sklawonią, Wenecyą poszły ku Weronie, Królestwo zaś Węgierskie dostarczyć powinno 26 tysięcy rekrutow, wiele zboża, furazow i bydła. Pieniądze z Wiednia nie będą posyłane dla Generała Melas; dochody kraiow zawoiowanych we Włoszech powinny wystarczyć na żołd i inne potrzeby.

Nowy Elektor poprawuiąc wnętrzną ekonomikę kraiu naszego. wiele odmian do skutku przyprowadził; niektóre tylko wspomnienia godnieysze; zmnieyszenie ceł, ułatwiony sposob onych wybierania; przepisy dla kupcow i rolnikow; zniesienie monopolium na piwo i niektóre inne produkta; pozwolone każdemu przedawanie w stolicy naszey mięsa i chleba bez żadney opłaty.

Folwarki w Gubernii Mińskiey Powiecie Jhumeńskim nad Rzeką Berezyną położone, Lipsk, Kołbcza, Kazimierzow, Lipnica, Ostrowki, Naborki i Zakucie; każdy z osobna wymierzony, doskonale omappowany i okopczony, w właściwych obrembach z Poddaństwem w znaczney obszerności, Gruntow, Łąk, i Puszczy Handlowney, wewnątrz siebie maią Rzeki Handlowne Berezynę i Olszą do Rygi, przytym wyrabiaią się szmelcugi, Potaże, Dziekcie, &c Są do przedania na wieczność, ktoby życzył nabyć na Kontraktach Mińskich i Nowogrodzkich znaydzie w Kancellaryach informacyą z kim oto ma traktować.

WJPan Antoni Woytulewicz Doktor Filozofii, Profesor Szkoł dawniey Narodowych posiadaiący umieiętność języka Francuzkiego, Łacińskiego &c. Nauk: Fizyki, Matematyki, Retoryki &c. bawiący się dotąd w Nowogrudku dawaniem lekcyi Francuzkich, oświadcza dopiero Prześ: Publiczności, iż chce poświęcić swoię usilność, przymioty, talenta ku powszechnemu oświeceniu Kraiowey młodzi. Przeto jeżeliby kto w tym zamiarze mieć u siebie życzył takiego Nauczyciela, zgłosić się raczy do Nowogrodka.

JP Wagenheim Dentista oddalaiąc się z Wilna na czas krótki Kontraktow do Mińska, za własnemi interessami, oznaymuje -- iż jeśliby kto życzył sobie użyć jego posługi w jakiey kolwiek Operacyi Zębow, w czym swoiey doskonałości dawał niemal codzienne dowody, będzie gotowym na takową posługę z naywiększą usilnością --- Po Kontraktach zaś w Wilnie ciągle mieszkać będzie.